

ЄП за ставкою 2%:
особливості переходу,
роботи, повернення на
попередню систему

9 червня 2022

▶ Вебінар

ЄДИНИЙ ПОДАТОК ЗА СТАВКОЮ 2%:

- ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕХОДУ ТА РОБОТИ
- РИЗИКИ ТА ЗВІТНІСТЬ
- ПОВЕРНЕННЯ НА ПОПЕРЕДНЮ СИСТЕМУ

Зареєструватися

Лектор

Зінаїда Омельницька

головний редактор журналу «Баланс»

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Закон України № 2120-IX від 15.03.2022, набрав чинності з **17.03.2022**. Цим Законом введено поняття спрощеної системи з особливостями.

Закон України № 2142-IX від 24.03.2022, набрав чинності з **05.04.2022**. Були внесені зміни до порядку застосування особливої спрощеної системи.

Закон України № 2173-IX від 01.04.2022, набрав чинності з **16.04.2022**. Були внесені зміни щодо порядку перехідних положень для платників податку на прибуток та скасовано обмеження щодо обсягу доходу.

Роз'яснення ДПС від 07.04.2022 «Щодо особливостей переходу платників на спрощену систему оподаткування»
(<https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/578879.html>)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ХТО МОЖЕ БУТИ ПЛАТНИКОМ ЄДИНОГО ПОДАТКА ЗА СТАВКОЮ 2%

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Порядок роботи на ЄП за ставкою 2% встановлено п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПК.

Ця система особлива та її дія тимчасова – тільки на період дії воєнного стану.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Стати платниками ЄП 2% можуть бути :

- юридичні особи — платники податку на прибуток;
- юридичні особи — єдинники (за ставкою 3 % чи 5 %);
- юридичні особи — платники сільгосп-ЄП (4 група ЄП);
- ФОП на загальній системі оподаткування;
- ФОП — єдинники (груп 1, 2, 3);
- ФОП — сільгосп-ЄП (4 група ЄП).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Для СХ, які перебувають на ЄП 2% **не встановлено:**

- граничний обсяг доходу;
- обмежень за кількістю найманих працівників.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обмеження

Платниками єдиного податку третьої групи за ставкою 2 % **не можуть бути** особи, які здійснюють (п.9.3 підрозд. 8 розд. XX ПК):

1. Діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора).
2. Обмін іноземної валюти. Торгівля валютними цінностями — це фінансова послуга (пп. 3 ч. 1 ст. 4 Закону України від 12.07.2021 № 2664 - III «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг»).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

3. Виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів, **крім:**

- імпорту легкових автомобілів, кузовів до них, причепів та напівпричепів, мотоциклів, транспортних засобів, призначених для перевезення 10 осіб і більше, транспортних засобів для перевезення вантажів;
- **роздрібної** торгівлі підакцизними товарами і ПММ в ємностях до 20 літрів.

4. Видобуток, реалізація корисних копалин. Крім видобування підземних та поверхневих вод підприємствами, які надають послуги централізованого водопостачання та водовідведення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

5. Страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії, інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів.

Перелічені СГ — це надавачі тих чи інших **фінансових послуг** і усі вони підлягають ліцензуванню).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

6. Представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку

7. Фізичні та юридичні особи - нерезиденти

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Коли податкова може відмовити у переході на ЄП за ставкою 2% і як СГ про це дізнається?

У разі здійснення СГ видів господарської діяльності, передбачених пп. 9.3 підрозділу 8 розділу XX ПК, контролюючий орган надає такому платнику податків письмову вмотивовану відмову у реєстрації його платником ЄП 2% **протягом двох робочих днів з дня подання суб'єктом господарювання відповідної заяви** (п. 299.5 ПК) (роз'яснення ДПС від 07.04.2022, відповідь на запитання № 53).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи можливо СГ зареєструватися платником ЄП 2% у разі наявності в його реєстраційних даних видів господарської діяльності, які є забороненими?

Наявність у ЄДР або у статуті СГ видів господарської діяльності, які не дають права обрати ЄП 2%, **не є підставою для відмови** від реєстрації такого СГ платником ЄП 2% за умови, що такі види діяльності **фактично не здійснюватимуться в період використання особливостей оподаткування**, встановлених п. 9 підрозд. 8 розд. XX «Перехідні положення» ПК (ЗІР, категорія 108.01.01, роз'яснення ДПС від 07.04.2022 запитання 73).

Якщо ж СГ **буде фактично здійснювати** заборонену діяльність безпосередньо **під час переходу** на ЄП 2%, податківці відмовлять у реєстрації (роз'яснення ДПС від 07.04.2022 запитання 53). Тобто до переходу на ЄП 2% заборонену діяльність краще завчасно згорнути.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи можливий перехід на ЄП 2% при наявності податкового боргу?

Наявність податкового боргу не є підставою для відмови від реєстрації СГ платником ЄП 2% (ЗІР, категорія 108.01.01, роз'яснення ДПС від 07.04.2022 запитання 73).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи можуть бути платниками ЄП за ставкою 2 % державні, комунальні підприємства та СГ у статутному капіталі яких сукупність часток, що належать ЮО, які не є платниками ЄП, дорівнює або перевищує 25 %?

Так, можуть, у разі нездійснення такими підприємствами видів господарської діяльності, визначеними пп. 9.3 п. 9 підрозд. 8 розд. XX ПК .

Нормами законодавства, які встановлюють особливості застосування спрощеної системи оподаткування за ставкою 2 відс. доходу, не передбачено обмежень для обрання спрощеної системи оподаткування за ставкою 2 відс. доходу у разі недотримання вимог щодо сукупності часток у статутному капіталі, що належать юридичним особам, які не є платниками єдиного податку (ЗІР, категорія 108.01.01).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи мають право СГ при переході на ЄП 2% здійснювати негрошові розрахунки, наприклад, залік зустрічних однорідних вимог?

Відповідно до п. 291.6 ст. 291 ПК платники єдиного податку першої – третьої груп повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) виключно в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій).

Враховуючи зазначене, платники єдиного податку третьої групи за ставкою 2 % доходу **не мають права здійснювати розрахунки у негрошовій формі, у тому числі залік зустрічних однорідних вимог, бартерні операції, тощо.**(ЗІР, категорія 108.01.01).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Як перейти на ЄП 2%

Для обрання або переходу на особливу систему оподаткування потрібно подати **заяву** до органу ДПС. При цьому до заяви **не додається розрахунок доходу** за попередній календарний рік (п. 9.8 підрозд. 8 розд. XX ПК).

Форма заяви затверджена Наказом Мінфіна від 16.07.2019 р. № 308, ідентифікатор електронної форми (**F/J 0102003**).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СГ вважається платником ЄП 2% (п. 9.8 підрозд. 8 розд. ХХ ПК):

- з 1 квітня 2022 року - у разі подання заяви до 1 квітня 2022 року;
- з наступного робочого дня після подання заяви - у разі подання заяви починаючи з 1 квітня 2022 року.

Зареєстровані в установленому законом порядку СГ (новостворені), які протягом 10 днів з дня державної реєстрації подали заяву про обрання спрощеної системи оподаткування з урахуванням особливостей оподаткування, встановлених цим пунктом, вважаються платниками ЄП 2% з дня їх державної реєстрації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Особливості заповнення заяви

СГ, які переходять:

- **із загальної системи оподаткування** – ставлять позначку «Х» в поле «Реєстрація (перехід)» і заповнюють розділ 5.1, 5.1.1 «Обрання або перехід на спрощену систему оподаткування», також проставляється позначка «Х» у полі «без реєстрації ПДВ» ;
- **з єдиного податку** (змінюють ставку чи групу) – ставлять позначку «Х» в поле «Внесення змін» з іаповнюють розділ 5.2 «Зміна ставки та групи». Також потрібно проставити позначку «Х» у полі «без реєстрації ПДВ».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

6. Місце провадження господарської діяльності (індекс, адреса)

Код за КОАТУУ	Область, район, населений пункт	Вулиця, номер будинку / офісу / квартири	Індекс
12020010010350200	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА, ДНІПРО	ПОКРОВСЬКА, 1, 1, 1	49000

Код за КОАТУУ заповнюється відповідно до Класификатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України, затвердженого наказом Державної служби статистики України від 31 жовтня 1997 р. N 659, розміщений на офіційному вебсайті Державної служби статистики України.

7. Кількість осіб, які одночасно перебувають із фізичною особою - підприємцем у трудових відносинах, або середньооблікова чисельність працівників у юридичної особи:

8. Обрані види діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010

Код згідно з КВЕД	Назва згідно з КВЕД	Код згідно з КВЕД	Назва згідно з КВЕД
46.51	Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням, програмним забезпеченням		

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Як перевірити перехід на ЄП за ставкою 2%?

1. Перевірити в приватній частині ЕК - розділ "Особисті дані платника"
2. Реєстрі платників ЄП, який розміщений в загальній частині ЕК (<https://cabinet.tax.gov.ua/registers/edpod>). Однак доступ до реєстрів з 27.05.2022 року закрито
3. Замовити витяг із Реєстру платників ЄП (J/F1302101)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехідна звітність

Форма Декларації платника ЄП 2% на період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні затверджено наказом Мінфіну від 26.04.2022 № 124 (набув чинності з 06.05.2022).

Ідентифікатор форми декларації **J/F 0103203**

Звітним періодом для платників ЄП (юросіб і фізосіб) за ставкою 2 % є календарний місяць.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи потрібно заповнювати показники декларації наростаючим підсумком?

Ні, у декларації відображається дохід, отриманий за звітний період – місяць. І за цей звітний період сплачується ЄП, розрахований виходячи із суми доходу за місяць.

Якщо за звітний період не було отримано доходу, чи потрібно подавати декларацію?

У п. 49.2 ПК сказано, що платник податків повинен подати декларацію за звітний період у разі наявності в нього показників, що підлягають декларуванню. Тобто якщо таких показників немає, декларацію подавати не потрібно.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехід на ЄП

Підприємство – платник податку на прибуток переходить на сплату ЄП за ставкою 2 %, згідно з п. 9.11 підрозд. 8 розд. XX ПК, потрібно подати декларацію з **податку на прибуток** за ті періоди календарного року, коли підприємство було платником цього податку. **Це стосується і тих платників, у яких звітним періодом є рік** (тобто тих, чий дохід за попередній річний звітний період не перевищив 40 млн грн).

Декларацію з податку на прибуток потрібно подати за періоди звітного року до переходу на ЄП. Про це говорить і податкова ДПС від 07.04.2022, відповідь на запитання № 66).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Зміна ставки ЄП (групи)

На сплату ЄП за ставкою 2 % переходить єдинник (першої, другої або третьої групи за ставками 3 % або 5 %). У цьому випадку звітним періодом є:

- для єдинників **першої та другої груп** – календарний рік (п. 294.1, 296.2 ПК).
У разі переходу на сплату ЄП за ставками, установленими для єдинників **третьої групи**, таким платникам потрібно відзвітувати за підсумками календарного кварталу (пп. 296.5.1 ПК);
- для єдинників **третьої групи** зі сплатою ЄП за ставкою 3 % + ПДВ або за ставкою ЄП 5 % – календарний квартал (п. 294.1, 296.3 ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Система оподаткування до переходу	Період переходу	Строки подання звітності
Загальна	З 1 квітня	Декларація з податку на прибуток за I квартал – не пізніше 10 травня (подають усі платники цього податку). Декларація з ЄП за квітень – не пізніше 20 травня. Декларація з ПДВ за квітень – не пізніше 20 травня
Загальна	Після 1 квітня	Декларація з податку на прибуток: – за I квартал – не пізніше 10 травня (подають тільки платники, які звітують поквартально); – за півріччя – не пізніше 9 серпня (подають усі платники цього податку). Декларація з ЄП – не пізніше 20-го числа місяця, що настає за звітним. Декларація з ПДВ – не пізніше 20-го числа місяця, що настає за звітним

Система оподаткування до переходу	Період переходу	Строки подання звітності
Спрощена	З 1 квітня	Декларація платника ЄП за I квартал (подають платники ЄП першої, другої та третьої груп) – не пізніше 10 травня. Декларація з ЄП за ставкою 2 % за квітень – не пізніше 20 травня. Декларація з ПДВ за квітень (подають платники ЄП третьої групи за ставкою 3 %) – не пізніше 20 травня
Спрощена	Після 1 квітня	Декларація платника ЄП: – за I квартал (подають платники ЄП третьої групи за ставками 3 % та 5 %) – не пізніше 10 травня; – за півріччя (подають платники ЄП першої, другої та третьої груп) – не пізніше 9 серпня. Декларація по ЄП за ставкою 2 % – не пізніше 20-го числа місяця, що настає за звітним. Декларація з ПДВ (подають платники ЄП третьої групи за ставкою 3 %) – не пізніше 20-го числа місяця, що настає за звітним

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Якщо СГ до переходу на ЄП 2% не подавав податкову звітність (наприклад, декларацію з ПДВ чи з податку на прибуток) коли цю звітність потрібно подати?

Платники ЄП 2%, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання податкових обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з 24 лютого 2022 року до дня переходу таких платників на застосування особливостей оподаткування ЄП 2% за умови виконання ними таких податкових обов'язків, щодо реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, **подання звітності, сплати податків і зборів**, протягом **60 календарних днів** з дня переходу на систему оподаткування, на якій такі платники податку перебували до обрання особливостей оподаткування ЄП 2% (п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Розділ І. Розрахунок податкових зобов'язань з ЄП

Цей розділ є таблицею з **двох** рядків:

- у рядку 01 відображаємо обсяг доходу, який підлягає обкладенню ЄП за ставкою 2 %;
- рядку 02 – суму податкових зобов'язань за звітний місяць (ряд. 01 x 2 %).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Визначення суми доходу

Дохід для цілей обкладення ЄП за ставкою 2 % визначається згідно зі ст. 292 ПК (п. 9.4 підрозд. 8 розд. XX ПК). Тобто **за загальними правилами**, передбаченими для всіх єдинників.

У загальному випадку доходом єдинника є будь-який дохід, отриманий у готівковій або безготівковій формі. Датою визнання такого доходу є дата отримання грошей (пп. 2 п. 292.1, п. 292.6 ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Дохід від продажу основних засобів (далі – ОЗ) (п. 292.2 ПК)	У єдинників-юросіб дохід від продажу ОЗ дорівнює сумі коштів, отриманій від покупця згідно з умовами договору (абз. 1 п. 292.2 ПК). У разі продажу ОЗ після їх використання протягом 12 календарних місяців з дня введення в експлуатацію дохід визначається як різниця між сумою, отриманою від продажу, і залишковою вартістю об'єкта, яка склалася на день продажу. Тобто величина доходу залежить від тривалості використання об'єкта ОЗ до моменту його продажу (абзац 2 п.292.1 ПК). Тбто при продажу ОЗ, що відслужили більше 12 календарних місяців, ЄП оподатковується лише позитивна різниця між продажною ціною ОЗ та їх залишковою вартістю. До доходу єдинника-фізособи не включаються кошти, отримані від продажу рухомого і нерухомого майна (пп. 1 п. 292.1 ПК). Цей дохід включається до його загального річного доходу як звичайної фізособи (не підприємця) для цілей обкладення ПДФО	Дата продажу об'єкта ОЗ

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Безоплатно отримані товари (послуги) (п. 292.3 ПК)	До доходу єдинника включається вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг)* з огляду на звичайні ціни (ЗІР, категорія 108.01.02). При цьому звичайна ціна визначається згідно з пп. 14.1.71 ПК. До доходу єдинника-фізособи не включається вартість товарів (робіт, послуг), безоплатно отриманих за усною домовленістю. Їхня вартість включається до його загального річного доходу як звичайної фізособи (не підприємця) і обкладається ПДФО (ЗІР, категорія 107.01.03)	Дата підписання акта приймання-передачі безплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ПК)
	*Безоплатно отриманими вважаються товари (роботи, послуги), надані єдиннику за письмовими договорами дарування та іншими письмовими договорами, укладеними згідно із законодавством, умовами яких не передбачено грошової або іншої компенсації вартості таких товарів (робіт, послуг) або їх повернення, а також товари, передані єдиннику на відповідальне зберігання і використані таким єдинником.	

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Посередницький дохід (п. 292.4 ПК)	Доходом єдинника у разі надання послуг (виконання робіт) у рамках договорів доручення, комісії, транспортного експедирування або агентського договору є сума винагороди (ЗІР, категорія 108.01.02)	Дата підписання акта приймання-передачі безплатно отриманих товарів (робіт, послуг) (п. 292.6 ПК)

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Дохід в іновалюті (п. 292.5 ПК)	Дохід, отриманий в іновалюті, перераховується в гривні за курсом НБУ на дату його отримання. ФОП-єдинник: - позитивна різниця від продажу банком іновалюти за дорученням ФОП не є його доходом (ЗІР підкатегорія 107.01.03); - перерахунок іноземної валюти за офіційним курсом НБУ, яка на дату закінчення звітного періоду обліковується на поточному рахунку ФОП не здійснюється (ЗІР, підкатегорія 107.01.03); - доходом ФОП у разі отримання виручки в іновалюті за надані товари (роботи, послуги) є сума, визначена в договорі (контракті) (без її зменшення на суму комісії банку (ЗІР підкатегорія 107.01.03)	Дата отримання доходу

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Дохід в іновалюті (п. 292.5 ПК)	Щодо юрособи – єдинник - якщо іновалюта продається до дати балансу, то у складі доходу враховується позитивна різниця між доходом, отриманим від продажу цієї валюти, та доходом, отриманим від здійснення перерахунку такої іновалюти в гривні за офіційним курсом на дату її надходження на валютний рахунок (ЗІР, підкатегорія 108.01.02). Тобто виходить, що якщо курс валюти до дати балансу знизився, то юрособа платник ЄП не має права зменшити первісно відображену суму доходу (на дату надходження валюти). А якщо курс вищий, то додатково доведеться показати дохід на суму такої різниці.	Дата отримання доходу

Звітний період для ЄП 2% – місяць, чи потрібно дохід від курсової різниці відображати щомісяця?

Підприємства складають баланс на кінець останнього дня звітного періоду (п. 1 розд. II НП(С)БО 1). Проміжна фінансова звітність може бути місячною або квартальною. Причому складання щомісячної фінансової звітності — справа суто добровільна. А ось квартальну та річну фінансову звітність підприємства зобов'язані складати (ч. 1 ст. 14 Закону України від 16.07.99 р. № 996-XIV).

Тобто перераховувати курсові різниці на дату балансу можна:

- щомісячно, якщо ви самі прийняли рішення складати звітність щомісячно (прописали в обліковій політиці або наказі);
- щокварталу — в обов'язковому порядку.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Вид доходу	Особливості визначення	Дата визнання
Дивіденди (пп. 10 п. 292.11 ПК)	До доходу юрособи-єдинника включається сума дивідендів, отриманих від інших платників податків, якщо ця сума не оподатковувалася в порядку, визначеному ПК. До доходу фізособи-єдинника не включаються пасивні доходи (у т. ч. дивіденди), оскільки вони включаються до його загального оподаткованого доходу як фізособ	Дата отримання дивідендів (п. 292.6 ПК)

Додатки до декларації

Додаток 1 «Розрахунок загального мінімального податкового зобов'язання за податковий (звітний) рік». Цей додаток при звітуванні за **грудень** будуть заповнювати **тільки ті** платники ЄП 2% (як юрособи, так і ФОП), які **володіють або користуються (орендують) сільгоспугіддями**. У ньому вони мають відобразити розрахунок загального річного мінімального податкового зобов'язання (МПЗ).

Разом з додатком 1 заповнюється розділ II декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Додаток 2 «Відомості про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску». Цей додаток доведеться подавати, то **тільки ФОП** які:

— **не звільнені** від сплати ЄСВ за себе (в цьому випадку додаток потрібно подати за декларацією за грудень (або в разі ліквідації). Якщо ФОП **звільнений** від сплати ЄСВ за себе, то цей додаток разом з декларацією він **не подає**;

— мають намір отримати пенсію / матеріальне забезпечення, страхові виплати. В цьому випадку додаток 2 потрібно подати за той звітний період, в якому відбуваються такі дії (призначення пенсії, страхових виплат)..

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Виправлення помилок

Для виправлення помилок у раніше поданій декларації потрібно заповнити розділ III декларації.

Скористатися цим розділом можна для виправлення помилок як при подачі декларації у вигляді окремого **уточнюючого розрахунку**, так і при виправлення помилок минулих періодів у **звітній декларації** за наступний звітний період.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

III. Визначення податкових зобов'язань у зв'язку з виправленням самотійно виявлених помилок

Показники	Код рядка	Сума, грн, коп.
Сума єдиного податку за даними раніше поданої декларації, що уточнюється (рядок 02 або 04 декларації, що уточнюється)	05	
Уточнена сума податкових зобов'язань за податковий (звітний) період, у якому виявлена помилка	06	
Сума єдиного податку до збільшення у зв'язку з виправленням помилки (рядок 06 - рядок 05, якщо рядок 06 > рядка 05)	07	
Сума єдиного податку до зменшення у зв'язку з виправленням помилки (рядок 05 - рядок 06, якщо рядок 05 > рядка 06)	08	

Чи потрібно сплачувати штраф та пеню?

У разі самотійного виправлення платником податків у податкових періодах **до 25 липня 2022 року**, помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, що припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених п. 50 ПК, та пені (п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX ПК).

Також згідно з п. 52¹ підрозд. 10 розд. XX ПК, за порушення податкового законодавства, вчинені протягом періоду з 1 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), штрафні санкції не застосовуються,

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відмова від ЄП 2%

Відмовитися від ЄП за ставкою 2% можна двома способами:

1. **Автоматичний перехід** на ту систему оподаткування, на якій платник податку перебував до обрання ЄП за ставкою 2% з першого дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану

Тобто це станеться тільки після припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України.

2. **За власним бажанням** - платник податку має право самостійно відмовитися від використання особливостей оподаткування, передбачених цим пунктом, з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому прийнято таке рішення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Для добровільної відмови від застосування спрощеної системи оподаткування потрібно подати заяву, за формою, затвердженою Наказом Мінфіну від 16.07.2019 р. № 308 (ідентифікатор форми J/F 0102003).

В заяві, зокрема, у рядку 5.5 «Відмова від спрощеної системи оподаткування» слід зазначити дату відмови від єдиного податку (наприклад, 1 липня 2022 року) та причину відмови від спрощеної системи, у нашому випадку – «самостійна відмова у зв'язку з переходом на сплату інших податків та зборів».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

В який термін потрібно подати заяву?

Якщо орієнтуватися на строк, зазначений у пп. 298.2.1 ПК, тоді подати його не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку місяця, з якого підприємство переходить на загальну систему оподаткування.

Якщо орієнтуватися на роз'яснення податкової, заява про відмову повинна бути подана до першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому прийнято таке рішення (роз'яснення ві 07.04.2022, відповідь на запитання № 59).

Наприклад, у разі прийняття рішення про відмову від реєстрації платником єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки з 01.07.2022, заява про відмову повинна бути подана до контролюючого органу не пізніше 30.06.2022.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехідні операції

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Юрособа з загальної системи (платник ПДВ, податку на прибуток) на ЄП 2%

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Передоплата — на загальній, відвантаження — на ЄП 2%

Попередня оплата, яка була отримана підприємством у бухобліку не є доходом (пп. 6.3 НП(С)БО 15). Тож підприємство – платник податку на прибуток, яке його отримало, не збільшувало об'єкт оподаткування. Але відвантаження під цей аванс відбулося вже після переходу на ЄП 2%. Однак це не означає, що операція взагалі лишиться без оподаткування.

Для відвантажень під перехідні аванси є спеціальне правило. Отже, доходом юросіб — платників ЄП групи 3 (в тому числі ЄП 2%) є вартість реалізованих протягом звітного періоду товарів (робіт, послуг), за які отримана попередня оплата (аванс) у період сплати інших податків і зборів (п. 292.3 ПК).

Таким чином юрособа — платник ЄП 2%, яка відвантажує товари під оплату, отриману в статусі платника податку на прибуток, відображає дохід за фактом такого відвантаження.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад

Платник податку на прибуток і ПДВ отримав передоплату за товар у сумі 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн). Товар було відвантажено після переходу на спрощенку.

Сума оподатковуваного доходу єдинника, яка відображається в декларації ЄП, становить 10 000 грн (сума ПДВ до доходу не включається згідно з пп. 7 п. 292.11 ПК). Сума ЄП – 200 грн (10 000 грн x 2 %).

Отримання передоплати не впливає на податкові зобов'язання платника податку на прибуток і не відображається ним у декларації. Сума подальшого відвантаження товарів (робіт, послуг) включається до оподатковуваного доходу єдинника і відображається в декларації з ЄП (п. 292.3 ПК)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Отримання передоплати на загальній системі, її повернення – на ЄП

Операції з отримання і повернення покупцеві передоплати за товари, роботи, послуги відображаються тільки в бухобліку підприємства і на оподаткування не впливають.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Отримання передоплати на ЄП, відвантаження – на загальній системі

Отримана передоплата є доходом єдинника, її сума відображається в декларації єдинника й обкладається ЄП.

Сума подальшого відвантаження товарів (робіт, послуг) на загальній системі включається до оподатковуваного доходу, збільшує податкові зобов'язання платника податку на прибуток і відображається в декларації.

Зайва сплата податків - маємо подвійне оподаткування операції.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад

Платник ЄП отримав передоплату за товар у сумі 12 000 грн (без ПДВ). Товар було відвантажено покупцеві після переходу підприємства на загальну систему оподаткування.

По факту отримання передоплати сума оподаткованого доходу єдинника, яка відображається в декларації з ЄП, становить 12 000 грн, сума ЄП – 240 грн (12 000 грн x 2 %).

Собівартість товару – 10 500 грн. Записи в бухобліку: Дт 361 – Кт 702 – 12 000, Дт 902 – Кт 281 – 10 500, Дт 702 – Кт 791 – 12 000, Дт 791 – Кт 902 – 10 500, Дт 681 – Кт 361 – 12 000. Прибуток від реалізації – 1 500 грн. Ця сума збільшить фінрезультат і, відповідно, податок на прибуток. Сума податку на прибуток становитиме 270 грн (1 500 грн x 18 %).

З такої перехідної операції підприємство заплатить податок двічі: ЄП – у сумі 240 грн і податок на прибуток у сумі 270 грн.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Отримання передоплати на ЄП, її повернення – на загальній системі

Сума отриманої передоплати є доходом єдинника та обкладається ЄП. Повернення передоплати відображається тільки в бухобліку підприємства і на об'єкт обкладення податком на прибуток не впливає.

Адже! Тут підприємство програє. Фактично гроші не отримані, а ЄП сплатити доведеться.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відвантаження — на загальній, оплата — на ЄП 2%

Суми коштів, що надійшли як оплата товарів (робіт, послуг), реалізованих у період сплати інших податків і зборів, вартість яких була включена до доходу юрособи при обчисленні податку на прибуток підприємств не є доходом платника ЄП 2% (пп. 6 п. 292.11 ПК).

Також вважають і податківці: при отриманні на ЄП 2% оплати за товари (роботи, послуги), відвантажені у періоді перебування юрособи на загальній системі, ЄП у розмірі 2 % за такою операцією не нараховують (роз'яснення від 07.04.2022, запитання 29).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад

Платник податку на прибуток і ПДВ відвантажив товар на суму 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн). Оплата була отримана після переходу на спрощенку.

Дохід у єдинника не виникає (пп. 6 п. 292.11 ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад

Платник податку на прибуток і ПДВ відвантажив покупцеві товар на суму 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн). Після переходу платника на спрощенку покупець запропонував провести зарахування взаємних заборгованостей на цю суму.

Така операція є забороненою для єдинників (п. 291.6 ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відвантаження товару на загальній системі, повернення від покупця – на ЄП

Прибуток від реалізації товару на загальній системі обкладається податком на прибуток.

Повернення товару покупцем у платника ЄП не впливає на оподаткування. Ця операція відображається тільки в бухобліку підприємства.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відвантаження на ЄП, отримання оплати – на загальній системі

У періоді відвантаження товарів (робіт, послуг) дохід у платника ЄП третьої групи не виникає.

При отриманні оплати від покупця вже після переходу на загальну систему, підприємство зобов'язане **збільшити фінрезультат** до оподаткування на всю суму такої оплати (п. 41 підрозд. 4 розд. XX ПК).

Важливо! Ця вимога стосується всіх платників податку на прибуток, у тому числі і тих, хто не зобов'язаний коригувати фінрезультат на різниці, передбачені розд. III ПК.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад

Платник ЄП за ставкою 2 % у квітні 2022 року відвантажил покупцеві товар на суму 12 000 грн (без ПДВ). Ця операція не вплинула на об'єкт обкладення ЄП. Оплата за відвантажений товар була отримана підприємством у липні цього року, уже після повернення на загальну систему.

Такий платник податку на прибуток у декларації за 2022 рік повинен відобразити суму 12 000 грн у рядку 4.1.5.1 додатка РІ (це різниця, що збільшує фінрезультат звітного періоду).

Якби товар був оплачений на спрощенці, підприємство сплатило б ЄП у сумі 240 грн. А в разі оплати товару на загальній системі сума податку на прибуток становитиме 2 160 грн (12 000 грн x 18 %).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехід з податку на прибуток на ЄП за ставкою 2 % і назад: облік податкових залишків

Порядок оподаткування податком на прибуток платників, які перейшли на ЄП за ставкою 2% встановлено п. 9.12 підрозд. 8 розд. ХХ ПК (з 16.04.2022 року, Закон № 2173).

Під податковими залишками тут розуміються:

1. **Суми податкових збитків** (у т. ч. збитків минулих років), які платник податку на прибуток відобразив у рядку 04 декларації із цього податку за 2021 рік. Нагадаємо, що згідно з пп. 140.4.4 ПК на суму таких збитків (або на 50 % такої суми) платник податку на прибуток має право зменшити фінрезультат наступних звітних податкових періодів.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

2. Суми авансових внесків з податку на прибуток, які згідно з пп. 57.11.2 ПК були сплачені платником під час виплати дивідендів і числилися в рядку 16.4.2 додатка АВ до декларації або за 2021 рік (у річних платників), або за останній звітний податковий період поточного року перед переходом на сплату ЄП за ставкою 2 % (у квартальних платників).

Ідеться про суми авансових внесків, які не змогли зменшити суму податку на прибуток у декларації за звітний період і згідно з пп. 57.11.2 ПК можуть зменшити суму цього податку до сплати за наступні звітні періоди.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

3. Проценти за запозиченнями від нерезидентів, що перевищують суму обмеження, розраховану за правилами п. 140.2 ПК.

Така сума перевищення збільшила фінрезультат до оподаткування за останній звітний податковий період поточного року перед переходом на сплату ЄП за ставкою 2 % і не змогла зменшити об'єкт оподаткування у платника. Сума перевищення за звітний період показана в рядку 3.1.1 додатка РІ до декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

4. Суми переплати податку на прибуток, яка числиться в інтегрованій картці платника на дату переходу на сплату ЄП за ставкою 2 %.

Всі перераховані вище залишки не «згорять», а можуть бути зараховані у звичайному порядку на зменшення зобов'язань з податку на прибуток у наступних звітних періодах (п. 9.12 підрозд. 8 розд. XX ПК). Тобто коли платник повернеться з «особливої» спрощенки на загальну систему оподаткування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехідна звітність (ЄП – податок на прибуток)

Платник, який протягом календарного року перейшов на сплату ЄП за ставкою 2 % і в цьому ж році повернувся на сплату податку на прибуток, заповнює декларацію з податку на прибуток наростаючим підсумком з початку такого календарного року (п. 9.12 підрозд. 8 розд. XX ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Спеціальні правила складання декларації після повернення на загальну систему:

- у **рядку 01** – загальний обсяг річного доходу, отриманий підприємством за весь звітний рік. У тому числі включаючи дохід, отриманий за періоди звітного року, у яких платник сплачував ЄП за ставкою 2 %. При цьому обсяг такого доходу матиме значення для цілей застосування пп. 134.1.1 та п. 137.5 ПК (якщо дохід перевищує 40 млн грн – то платник зобов'язаний застосовувати коригування на різниці з розд. III ПК, а декларацію наступного року йому доведеться подавати щокварталу), а також пп. 39.2.1.7 ПК (якщо дохід перевищує 150 млн грн, тоді окремі операції платника можуть потрапити до сфери застосування трансфертного ціноутворення)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

- у рядку **02** – суму фінансового результату до оподаткування за звітний рік, але без урахування фінрезультату звітних періодів року, у яких платник сплачував ЄП за ставкою 2 %;
- у рядку **03** – суми, що надійшли від покупців за товари, роботи, послуги, відвантажені (надані) у період перебування на «особливій» спрощенці, якщо така оплата отримана платником після повернення на загальну систему оподаткування. Нагадаємо, що така сума оплати є різницею, яка збільшує фінрезультат до оподаткування для всіх платників податку на прибуток (п. 41 підрозд. 4 розд. XX ПК).

Ця сума відображається в рядку 4.1.5.1 додатка РІ до першої звітної декларації після повернення на загальну систему оподаткування і включається до складу показника рядка 03 цього додатка. Показник рядка 03 додатка РІ потім переноситься до рядка 03 декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Платник звичайного ЄП (юрособа, фізособа) - на ЄП 2%

У загальному випадку доходом єдинника є будь-який дохід, отриманий у готівковій або безготівковій формі. Датою визнання доходу є дата отримання грошей (пп. 2 п. 292.1, п. 292.6 ПК).

Тому дохід платника ЄП буде оподатковуватися за тією ставкою ЄП, на якій такий платник перебував на дату надходження грошових коштів.

Якщо на ЄП 2% перейшов платник ПДВ (група ЄП 3 ставка 3 %), сума ПДВ, яка була нарахована на дату відвантаження товарів (послуг) не включатися до доходу на ЄП 2% на підставі пп. 1 п. 292.11 ПК.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Платник ЄП 2% - на звичайний ЄП

Якщо платники ЄП 2% до кінця 2022 року **повертаються** на сплату звичайно ЄП - потрібно враховувати доходи, отримані на ЄП 2% для розрахунку ліміта, дозволеного для ЄП.

Наприклад, якщо на ЄП 2% переходив платник **ЄП групи 3 за ставкою 3 % або 5 %**, дохід **протягом 2022 року** не повинен перевищувати 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня 2022 року. Тобто дохід має становити **не більше 7 585 500 грн.** Якщо цей ліміт **перевищено під час перебування на ЄП 2%** доведеться після повернення у «звичайну» групу 3 з найближчого кварталу перейти **на загальну систему.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ФОП-загальносистемник - на ЄП 2%, з ЄП 2% - на загальну систему

У ФОП на загальній системі оподаткування дохід відображається при надходженні грошових коштів на поточний рахунок або в касу (пп. 177.2, 292.1 ПК).

Тому якщо до переходу на загальну систему була отримана оплата, вона буде оподатковуватись ПДФО за правилами ст. 177 ПК, а якщо на ЄП — ЄП за ставкою 2%.

Та навпаки при зворотному переході - з ЄП 2% на загальну систему.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехідні операції: ПДВ

1. Зберігається ПДВ-реєстрація

Ставка ЄП 2 % не передбачає сплату ПДВ, проте після переходу на цю ставку ПДВ-реєстрація платника не анулюється, а **призупиняється** (п. 9.5 підрозд. 8 розд. XX ПК)

Платник ЄП 2 % звільняється і від подання декларації з ПДВ (п. 49.2 ПК). Остання декларація з ПДВ подається за останній місяць, що передує переходу на ЄП за ставкою 2 %, або ж за частину місяця, у якому платник ПДВ перейшов на ЄП за ставкою 2 %.

Платник ЄП 2 % звільняється від обов'язку нараховувати і сплачувати ПДВ у випадку:

- постачання товарів, робіт, послуг на території України (місце постачання визначається згідно зі ст. 186 ПК);
- імпорту товарів до України.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

2. Податковий кредит і від'ємне значення

Сума від'ємного значення, яка була сформована до переходу на ЄП за ставкою 2 %, не втрачається. Після повернення на сплату ПДВ вона переноситься до декларації з ПДВ за перший звітний період (п. 9.5 підрозд. 8 розд. XX ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

«...у платника ПДВ зберігається право на використання сум ПДВ, включених до складу податкового кредиту на дату переходу на спрощену систему оподаткування за ставкою 2 відсотки, за товарами/послугами не реалізованими у період перебування на спрощеній системі оподаткування за ставкою 2 відсотки, при обчисленні податкових зобов'язань з ПДВ у податковій звітності за перший звітний період після завершення дії воєнного, надзвичайного станів та подальші звітні періоди.

Дані рядка 21 податкової декларації з ПДВ за останній звітний період до переходу на спрощену систему оподаткування підлягають перенесенню до рядка 16.1 «Від'ємне значення рядка 21 попереднього звітного (податкового) періоду» за **перший звітний період після завершення дії воєнного, надзвичайного станів**».

Роз'яснення податкой від 07.04.2022, відповідь на запитання № 5)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

3. Нарахування компенсуючих податкових зобов'язань

Після завершення застосування спрощеної системи та при відновленні правил нарахування та сплати ПДВ платник ПДВ у податковій звітності за **перший звітний період** відповідно до п. 198.5 ПК повинен нарахувати податкові зобов'язання на вартість товарів, послуг, необоротних активів використаних (поставлених, реалізованих) в не оподатковуваних операціях, суми податку по яких були включені до складу податкового кредиту на дату переходу на спрощену систему оподаткування за ставкою 2 % (п. 9.9 підрозд. 8 розд. XX ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

База оподаткування для нарахування податкових зобов'язань визначається (роз'яснення ДПС від 07.04.2022, відповідь на запитання № 12):

- за товарами/послугами – виходячи з вартості придбання таких товарів, послуг,
- по необоротних активах, які **фактично використані** (поставлені, реалізовані) у період перебування такого платника на спрощеній системі оподаткування за ставкою 2 % доходу – виходячи з балансової (залишкової) вартості, що склалася станом **на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

«.....по необоротних активах, які в період перебування такого платника на спрощеній системі оподаткування за ставкою 2 % доходу, **використані частково – по п. 198.5 ПК податкові зобов'язання з ПДВ не нараховуються**» (роз'яснення ДПС від 07.04.2022, відповідь на запитання № 13).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Податкові зобов'язання гідно п. 198.5 ПК потрібно нарахувати не пізніше останнього дня першого звітного періоду після завершення дії воєнного, надзвичайного станів і зареєструвати в ЄРПН зведену податкову накладну.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Платники ЄП 2%, звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання податкових обов'язків, граничний термін виконання яких припадає на період починаючи з **24 лютого 2022 року до дня переходу таких платників на застосування ЄП 2%** за умови виконання ними таких податкових обов'язків, щодо **реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування** в ЄРПН, протягом 60 календарних днів з дня переходу на систему оподаткування, на якій такі платники податку перебували до обрання ЄП 2% (п. 69.1 підрозд. 10 розд. XX ПК).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Дата виникнення податкових зобов'язань

Податкові зобов'язання, у загальному випадку, нараховуються за **правилом першої події** (п. 187.1 ПК):

- або на дату зарахування грошей від покупця на розрахунковий рахунок постачальника;
- або на дату відвантаження товарів покупцеві, а для послуг – на дату оформлення документа, що підтверджує факт надання такої послуги.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Якщо платником ПДВ застосовується **касовий метод** обліку ПДВ, тоді податкові зобов'язання у нього виникають на дату зарахування (отримання) грошей на поточний рахунок (у касу) або на дату отримання інших видів компенсації вартості поставлених (або таких, що підлягають постачанню) ним товарів (послуг), а податковий кредит – на дату оплати вартості товарів (послуг) постачальникові (пп. 14.1.266 ПК).

Також п. 187.7 ПК передбачено касовий метод обліку податкових зобов'язань постачальника у разі, коли покупець товарів (послуг) здійснює оплату за рахунок бюджетних коштів.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перша подія до переходу на ЄП, друга – після переходу

Приклад 1

У квітні 2022 року СГ відвантажив товар покупцю на суму 60 грн (у т. ч. ПДВ – 10 грн). Оплата за товар була отримана від покупця у травні, після переходу на ЄП за ставкою 2%.

Операція оподатковується ПДВ на загальних підставах у квітні, оскільки це перша подія. Отримання на ЄП від покупця грошей - друга подія та ролі для цілей ПДВ вже не грає.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

№ п/	Зміст операції	Первинні документи	Дт	Кт	Сума
1	Відвантажений на ЗС товар покупцю	Видаткова накладна	361	70	60
2	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	ПН	70 6432	6432 6412	10 10
3	Отримано на ЄП оплату за товар від покупця	Виписка з банку	311	361	60

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад 2

СГ на загальній системі оподаткування (платник податку на прибуток та ПДВ) була отримана передоплата за товар на загальну суму 60 грн (у т. ч. ПДВ – 10 грн). Товар був відвантажений після переходу на ЄП за ставкою 2 %.

Податкові зобов'язання виникають на дату отримання передоплати за товар, відвантаження товару на ЄП не має значення для ПДВ, оскільки це друга подія.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

№ п/	Зміст операції	Первинні документи	Дт	Кт	Сума
1	На ЗС отримана передоплата за товар від покупця	Виписка з банку	311	361	60
2	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	ПН	6432	6412	10
3	На ЄП відвантажено товар покупцю	Видаткова накладна	361	70	60
4	Закрито розрахунки з ПДВ		70	6432	10

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

З якої суми отриманого у вигляді оплати за товар доходу потрібно сплатити ЄП: з 60 грн або з 50?

Нагадаємо, що у СГ на загальній системі сума отриманої передоплати не включається до доходу для цілей оподаткування податком на прибуток. Тому в періоді відвантаження товару вже після переходу на ЄП, СГ має відобразити дохід (п. 292.3 ПК).

Відповідно до пп. "а" п. 292.11 ПК до складу доходу, що визначається згідно зі ст. 292 не включається ПДВ.

Тобто під оподаткування ЄП за ставкою 2% потрапляє дохід у сумі 50 грн.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад 3

СГ був укладений договір з покупцем на постачання товару на загальну суму 120 000 грн (у т. ч. ПДВ – 20 000 грн). У квітні була отримана часткова передоплата за цей товар у сумі 60 000 грн (у т. ч. ПДВ – 10 000 грн), а в травні СГ перейшов на ЄП за ставкою 2 %, і в цей період товар був повністю відвантажений покупцеві. Решта оплати від покупця була отримана СГ уже після повернення на загальну систему оподаткування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

У цій ситуації отримання **решти оплати** не призведе до нарахування податкових зобов'язань, оскільки перша подія (відвантаження товару) відбулася в періоді, коли СГ був на ЄП за ставкою 2 %.

Що стосується компенсуючих податкових зобов'язань згідно з п. 198.5 ПК, то після повернення до сплати ПДВ їх потрібно буде нарахувати на ту частину товару, яка була відвантажена на ЄП та не була покрита передоплатою, отриманою до переходу на ЄП. База оподаткування для нарахування податкових зобов'язань визначається виходячи з ціни придбання таких товарів.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перша подія на ЄП, друга – після повернення до сплати ПДВ

Приклад 4

У квітні 2022 року СГ на ЄП за ставкою 2 % отримав передоплату за товар у сумі 100 000 грн. Відвантаження товару відбулося після повернення до сплати ПДВ.

У цій операції податкові зобов'язання з ПДВ не виникають, оскільки перша подія (отримання передоплати) відбулася на ЄП за ставкою 2%.

Але якщо на ЄП були продані товари, які купувалися с ПДВ до переходу на ЄП, то після повернення до сплати ПДВ доведеться нарахувати податкові зобов'язання згідно з п. 198.5 ПК виходячи з ціни придбання цього товару.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Приклад 5

СГ на ЄП за ставкою 2 % придбав товари загальною вартістю 120 000 грн, частина таких товарів була продана ним на спрощеній системі, а решта (на 40 000 грн) буде продана після повернення на сплату ПДВ.

На ту частину товарів, яка буде продана після повернення на сплату ПДВ, слід нарахувати податкові зобов'язання виходячи з їх договірної вартості, але не нижче від ціни придбання (п. 188.1 ПК). Тобто база оподаткування в нашому прикладі має бути не менше 40 000 грн.

Відвантаження товару на загальної з ПДВ – повернення на ЄП

Приклад 6

Постачальник відвантажив товар покупцеві – платникові ПДВ. Відповідно постачальник відобразив податкові зобов'язання, а покупець – податковий кредит. Покупець повернув цей товар після того, як перейшов на ЄП за ставкою 2 %.

У разі повернення товару покупцем після переходу на ЄП за ставкою 2 % податкові зобов'язання постачальника і податковий кредит покупця **не коригуються** (роз'яснення від 07.04.2022, відповідь на запитання № 70).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відвантаження товару на ЄП - повернення на загальній з ПДВ

Приклад 7

Постачальник відвантажив товар покупцеві, який перебуває на ЄП за ставкою 2 %. Після того, як покупець перейшов назад на сплату ПДВ, він повернув товар постачальникові.

Покупцеві коригувати нічого, оскільки при отриманні товару він податковий кредит не відображав. Постачальник відкоригує податкові зобов'язання або на дату повернення товару (якщо товар не був оплачений), або ж на дату повернення грошей (якщо товар був оплачений) (роз'яснення від 07.04.2022, відповідь на питання № 70).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Перехідні операції із застосуванням касового методу обліку ПДВ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Постачання товару на загальній системі - оплата на ЄП

Приклад 8

У березні 2022 року СГ відвантажив товар (який був придбаний з ПДВ покупцю на суму 120 000 грн (у т. ч. ПДВ – 20 000 грн). плата за товар була отримана від покупця у квітні, після переходу на ЄП за ставкою 2%.

У цій операції податкові зобов'язання з ПДВ не виникають, оскільки одержання грошей відбулося у періоді сплати ЄП за ставкою 2%

Але після повернення до сплати ПДВ СГ має нарахувати податкові зобов'язання згідно п. 198.5 ПК на вартість товару, який був проданий на ЄП.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Постачання та оплата товару на ЄП

Приклад 9

У квітні 2022 року СГ на ЄП за ставкою 2 % відвантажив товар покупцю на суму 100 000 грн. Оплата за товар була отримана також на ЄП.

У цій операції виникають податкові зобов'язання з ПДВ не виникають, адже оплата товару була на ЄП.

В той же час, якщо на СГ на ЄП був відвантажений товар, який купувався на загальній системі з ПДВ, після повернення до сплати ПДВ доведеться нарахувати податкові зобов'язання згідно п. 198.5 ПК .

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відвантаження товару на ЄП, оплата після повернення до сплати ПДВ

Приклад 10

У квітні 2022 року СГ на ЄП за ставкою 2 % відвантажив товар покупцю на суму 100 000 грн. Оплату за товар було отримано після повернення до сплати ПДВ.

У цій операції виникають податкові зобов'язання з ПДВ на дату отримання оплати за товар.

При цьому якщо товари були придбані до переходу на ЄП з ПДВ, податкові зобов'язання згідно з п. 198.5 ПК не нараховуються.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Інші операції

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Товар придбаний на загальній з ПДВ – відвантажений на експорт на ЄП

Приклад 11

СГ відвантажив товар, який був придбаний ним на загальній системі з ПДВ, а після переходу на ЄН за ставкою 2% відвантажив цей товар нерезиденту (на експорт).

При переході на ЄП за ставкою 2%, СГ не має підстав для застосування нульової ставки ПДВ при здійсненні експортних операцій), тому платник зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ відповідно до п. 198.5 ПК у першому звітному періоді після завершення використання спрощеної системи оподаткування.(роз'яснення від 07.04.2022, відповідь на питання № 17).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Послуги від нерезидента на ЄП за ставкою 2%

Нагадаємо, що згідно з п. 208.2, 208.4 ПК одержувач послуг від нерезидента з місцем постачання таких послуг в Україні має нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ. Причому навіть у разі якщо такий одержувач не є платником ПДВ.

Місце постачання послуг визначається згідно с п. 186.2, 186.3, 186.4 ПК.

Проте як вважає податкова (роз'яснення від 07.04.2022, відповідь на запитання № 72), платники ЄП за ставкою 2% при імпорті послуг від нерезидента податкові зобов'язання не нараховують.

Причина, на думку податкової, полягає в тому, що обов'язок нарахувати податкові зобов'язання передбачений ст.208 ПК, а особливості оподаткування ПДВ для таких платників встановлені п. 9.5 підрозділу 8, розд. XX ПК.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи вигідно переходити на ЄП за ставкою 2%?

Щоб відповісти на це запитання, потрібно:

1. Проаналізувати свою господарську діяльність, наприклад:

- хто ваші покупці – платники ПДВ чи ні;
- наскільки великі залишки товару, який буде проданий на ЄП;
- чи будуть залишки товару, придбаного на ЄП після переходу до сплати ПДВ.

2. Проаналізувати результати перехідних операцій щодо подвійного оподаткування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Переваги ЄП 2%:

- приваблива ставка;
- привабливі умови (відсутність обмежень по обсягам доходу, кількості найманих працівників);
- невелика кількість обмежень;
- не потрібно сплачувати ПДВ (у т.ч. при імпорті товарів).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризики ЄП 2%:

1. Нарахування компенсуючих податкових зобов'язань платниками ПДВ після повернення до сплати ПДВ.
2. Нарахування податкових зобов'язань при продажу товарів після повернення до сплати ПДВ, якщо такий товар був придбаний на ЄП 2% без ПДВ.
3. У разі **перевищення на ЄП 2%** граничного обсягу доходу **7585500 грн** (1167 МЗП), колишньому платнику звичайного ЄП доведеться **після повернення перейти на загальну** систему.
4. Якщо з урахуванням періоду на ЄП 2% платник податку на прибуток перевищить 40 млн., з наступного року йому доведеться звітувати поквартально та рахувати податкові різниці.
5. Заборона негрошових розрахунків.

Дякуємо за увагу!

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua